

Lunds kommun

Granskning av delårsrapport per 2018-08-31

2018-10-12

Lars Starck, Anna Jovancic, Johanna Mazetti

Syfte med granskningen

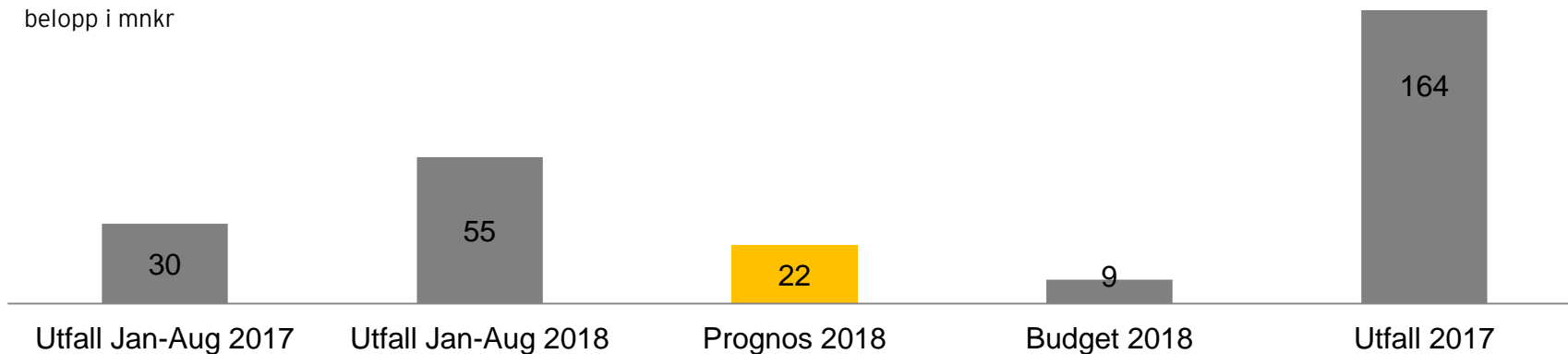
- ▶ Ernst & Young har på uppdrag av kommunrevisionen i Lunds kommun gjort en översiktlig granskning av delårsrapporten per 2018-08-31.
- ▶ Syftet med granskningen är att bedöma om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat, som är av betydelse för god ekonomisk hushållning.
- ▶ Syftet med granskningen är även att bedöma om delårsrapporten upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god redovisningssed.
- ▶ Rapporten från granskningen utgör underlag för revisorernas uttalande beträffande delårsrapporten.

Väsentliga händelser, urval

- ▶ Bostadsbyggandet högt, 595 nya bostäder färdigställda och 113,8 har påbörjats
- ▶ Bygget av spårväg fortsätter, klart 2020
- ▶ Utvecklad medborgarkontakt och ökad service till medborgarna
- ▶ Kommunen har infört visseblåsarfunktion där anställda och förtroendevalda kan anmäla misstankar om allvariga oegentligheter till extern mottagare.
- ▶ Demensvården kvalitetssäkras i ett koncept där samtliga enheter inom särskilt boende diplomaseras.
- ▶ Regeringen har gett klartecken till detaljplan för Science Village.
- ▶ Ny kommundirektör, Christoffer Nilsson, börjar 15 oktober
- ▶ Två förvaltningar har slagits ihop till en barn och skolförvaltning.

Periodens resultat med jämförelsetal samt prognos och budget för helåret (kommunen)

belopp i mnkr

Utfallet per augusti 2018 uppgår till 55 mnkr vilket är ca 15 mnkr bättre än utfallet för samma period 2017. Det prognostiserade resultatet uppgår till 22 mnkr.

Jämfört med 2017 års utfall för helår, 164 mnkr, är det prognostiserade resultatet därmed väsentligt lägre.

Det prognostiserade utfallet för 2018 innebär ett utfall som avviker positivt från budget med ca 13mnkr.

Budgerat resultat	9 mnkr
Verksamheternas budgetavvikelser	-9 mnkr
Skatteintäkter	25 mnkr
Finansnetto	11 mnkr
Övrigt finans	-14 mnkr
Prognos	22 mnkr

Ekonomiskt tillfredsställande verksamhet

-Resultatanalys 31/8-2018

Resultat	Utfall	Utfall	Utfall	Budget	Prognos	Prognos 2018		Prognos 2018	
	Aug	Aug	Helår	Helår	Helår				
	2017	2018	2017	2018	2018	jfr budget 2018 *)		jfr utfall 2017	
Verksamhetens intäkter	1 184	1 234	1 873	1 871	1 812	-59		-61	
Verksamhetens kostnader	-4 761	-5 024	-7 451	-7 780	-7 734	46		-283	
Avskrivningar	-229	-237	-348	-350	-361	-11		-13	
Jämförelsestörande poster	0	0	2	0	0	0		-2	
Verksamhetens nettokostnader	-3 806	-4 027	-5 924	-6 259	-6 283	-24	0,38%	-359	6,06%
Skatteintäkter	3 504	3 677	5 578	5 775	5 729	-46	-0,80%	151	2,71%
Generella statsbidrag	253	322	422	431	502	71	16,47%	80	18,96%
Resultat efter skatteintäkter (driftnetto)	-49	-28	76	-53	-52	1	-1,89%	-128	-168,42%
Finansnetto	79	84	73	62	74	12	19,35%	1	1,37%
Jämförelsestörande poster	0	0	15	0	0	0		-15	
Årets resultat	30	56	164	9	22	13	144,44%	-142	-86,59%

Jämförelsestörande poster i utfallet, mnkr

	Utfall 2017	Prognos 2018
Årets resultat	164	22
Realisationsvinster	-1,2	-1
Exploateringsunder/-överskott *	-4,4	-10
Årets resultat exkl jämförelsestörande poster, innan finansnetto	158,4	11
Vinst vid försäljning av värdepapper	-14,7	
Justerat årets resultat	143,7	11

- Analysen visar en avvikelse mot prognosen enligt delårsrapporten. I prognosen finns med ett resultat av exploateringar på 10 mnkr som i rapporten missats att redovisa som jämförelsestörande. I analysen ovan har vi lagt detta som justeringspost i att förklara resultatet.

Jämförelsestörande poster i utfallet

- ▶ Jämförelsestörande poster inom ramen för verksamhetens nettokostnader

Post	2015	2016	2017	2018
Reavinst	1,6 mnkr	3 mnkr	2 mnkr	0 mnkr
Exploateringsvinst/-förlust	26 mnkr	-7 mnkr	-	-10 mnkr
Återbetalning AFA	41 mnkr	-	-	-
Värdejustering anläggningstillgångar	-10 mnkr	-7 mnkr	-4 mnkr	-
Avsättning deponikostnader		-24 mnkr		
Försäkringsersättning	9 mnkr	-	-	-
Summa	67 mnkr	-35 mnkr	-2 mnkr	-10 mnkr

Jämförelsestörande poster i utfallet

- ▶ Analys justerad för jämförelsestörande poster
- ▶ Justerat för jämförelsestörande poster är driftnettot negativt 2018. Driftnetto enligt prognos är lägre än föregående år, -52 mnkr mot 74 mnkr.

	2018P	2017	Avv	Avv (%)
Verksamhetens nettokostnader	-6283	-5924	-359	6,1%
Avgår jämförelsestörande poster	0	-2	34	
Justerade nettokostnader	-6283	-5926	-357	6,0%
Skatteintäkter och gen. Statsbidrag	6231	6000	231	3,9%
Justerat driftnetto (resultat efter skatteintäkter)	-52	74	-126	170%

Verksamheternas prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mnkr	Budget-avvikelse
Byggnadsnämnd	0,8
Teknisk nämnd – ordinarie verksamhet	8
Teknisk nämnd - Exploatering & Infrastruktur	14,4
Renhållningsstyrelse	-0,4
Utbildningsnämnd	-3,8
Kultur- och Fritidsnämnd	7,2
Socialnämnd	-31,4
Miljönämnd	0
Vård- och Omsorgsnämnd	49,1
Barn- och skolnämnd	-61
Servicenämnd	0
KS - Kommunkontor	6
KS - Politisk ledning	2,1
Summa nämnder	-9
Finans	22,1
Total förväntad avvikelse	13,1

▶ Verksamheternas budgetavvikelse

- ▶ Verksamheternas totala budgetavvikelse i enlighet med prognosen vid delårsbokslutet uppgår till -9 mnkr. Finansieringsverksamheten redovisar ett överskott om 22 mnkr innebärande att kommunens totala utfall avviker från budget med 13 mnkr.

▶ Tekniska Nämnden Ordinarie verksamhet samt Exploatering & infrastruktur

- ▶ Kollektivtrafiken redovisar överskott pga. färdtjänstavgift inte kommit igång
- ▶ Anledningen till överskottet är framförallt tidsförskjutningar i investeringsprojekten inom infrastruktur som ger lägre avskrivningar och räntor men det beror även på ändrade redovisningsprinciper.

▶ Utbildningsnämnden

- ▶ Tilläggsanslag för att täcka hyreskostnad för Internationella Skolan ännu inte tillförts Utbildningsnämndens ram medan hyreskostnaden bokförts på förvaltningen.

▶ Socialnämnd

- ▶ Nämndens kommunfinansierade verksamheter redovisar 14 mnkr i underskott pga. högre kostnader för externt köpt vård.
- ▶ Enheten flykting redovisar -15 mnkr främst beroende på avslag på statlig ersättning för ensamkommande barn på externa HVB-boenden med bistånd enligt socialtjänstlagen där det finns behandlingsbehov motsvarande lag om vård av unga.
- ▶ Migrationsverkets avslag uppgår till ca 12 mnkr. Ytterligare 19 mnkr i underskott flaggar nämnden för i delårsrapporten baserat på erhållna beslut.
- ▶ Nämnden arbetar med ett antal insatser och åtgärder för att hantera budgetunderskottet. Ett antal omställningsarbete har genomförts till och med augusti, inom Ledning, Boende och Styrelse.

Verksamheternas prognos för helår i jämförelse med budget

Belopp i mnkr	Budget- avvikelse
Byggnadsnämnd	0,8
Teknisk nämnd – ordinarie verksamhet	8
Teknisk nämnd - Exploatering & Infrastruktur	14,4
Renhållningsstyrelse	-0,4
Utbildningsnämnd	-3,8
Kultur- och Fritidsnämnd	7,2
Socialnämnd	-31,4
Miljönämnd	0
Vård- och Omsorgsnämnd	49,1
Barn- och skolnämnd	-61
Servicenämnd	0
KS - Kommunkontor	6
KS - Politisk ledning	2,1
Summa nämnder	-9
Finans	22,1
Total förväntad avvikelse	13,1

▶ Barn och skolnämnd

- ▶ Volymavvikelser motsvarande ca 56 mnkr ska kompenseras efter faktiskt antal barn och elever enligt regelverket för direkt skolpeng. Avvikelsen hänför sig till förskolan (- 38 mnkr) samt grundskolan (- 18 mnkr). I förhållande till tilldelad ram beräknas förskolan ha ca 325 fler barn, skolan ca 240 fler elever och fritidshemmen ca 120 fler barn.

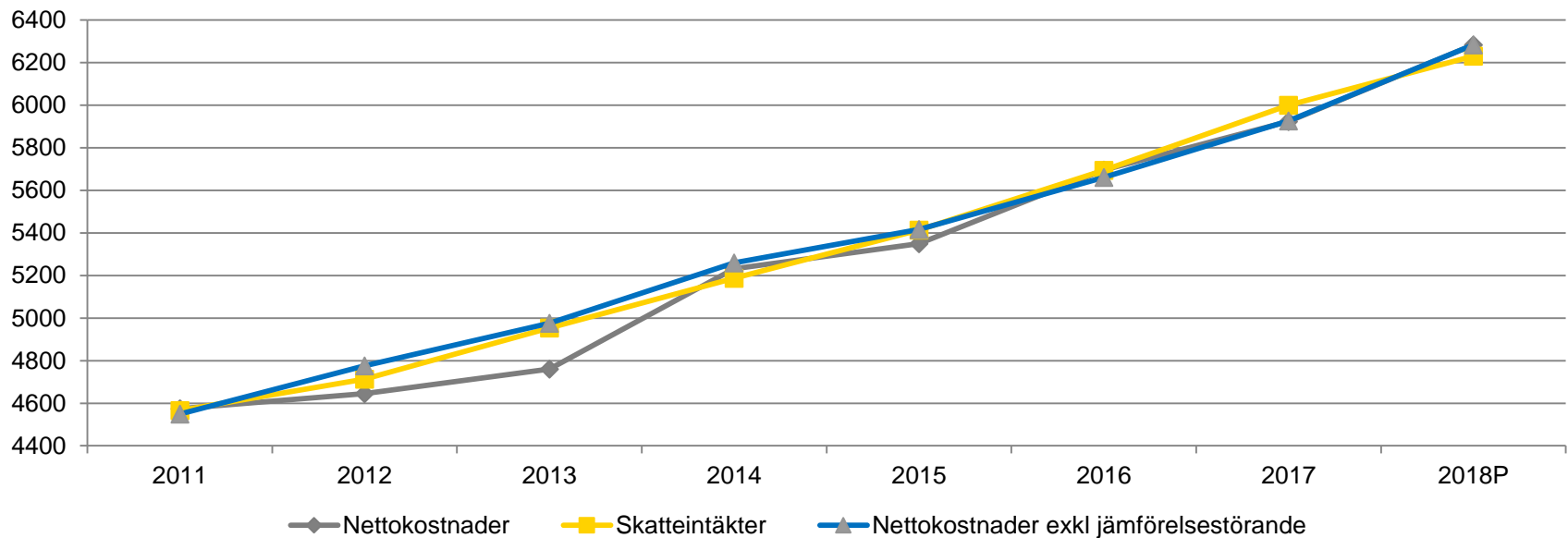
Vård o Omsorgsnämnden

- ▶ Prognosen som baseras på åtta månaders verksamhet samt verksamhetens bedömningar redovisar ett sammanlagt plus på 49,1 mnkr varav Sol- verksamhet är plus 12,2 mnkr, LSS- verksamhet är plus 34,1 mnkr och gemensam verksamhet är plus 2,8 mnkr.
- ▶ Vid årets slut regleras resultat för ej genomförd verksamhet. Reglering har de senaste åren gjorts för ej genomförd LSS- verksamhet. Regleringen baseras på genomsnittet av antalet brukare i verksamheten vid fyra mätningar. I delårsrapport 2/2018 görs den första redovisningen för i år. Utfallet efter två mätningar visar att prognosens ska reduceras med 21,3 mnkr och det prognostiserade resultatet för det den löpande verksamheten är, med hänsyn till regleringen, plus 27,8 mnkr

▶ Kommunkontor

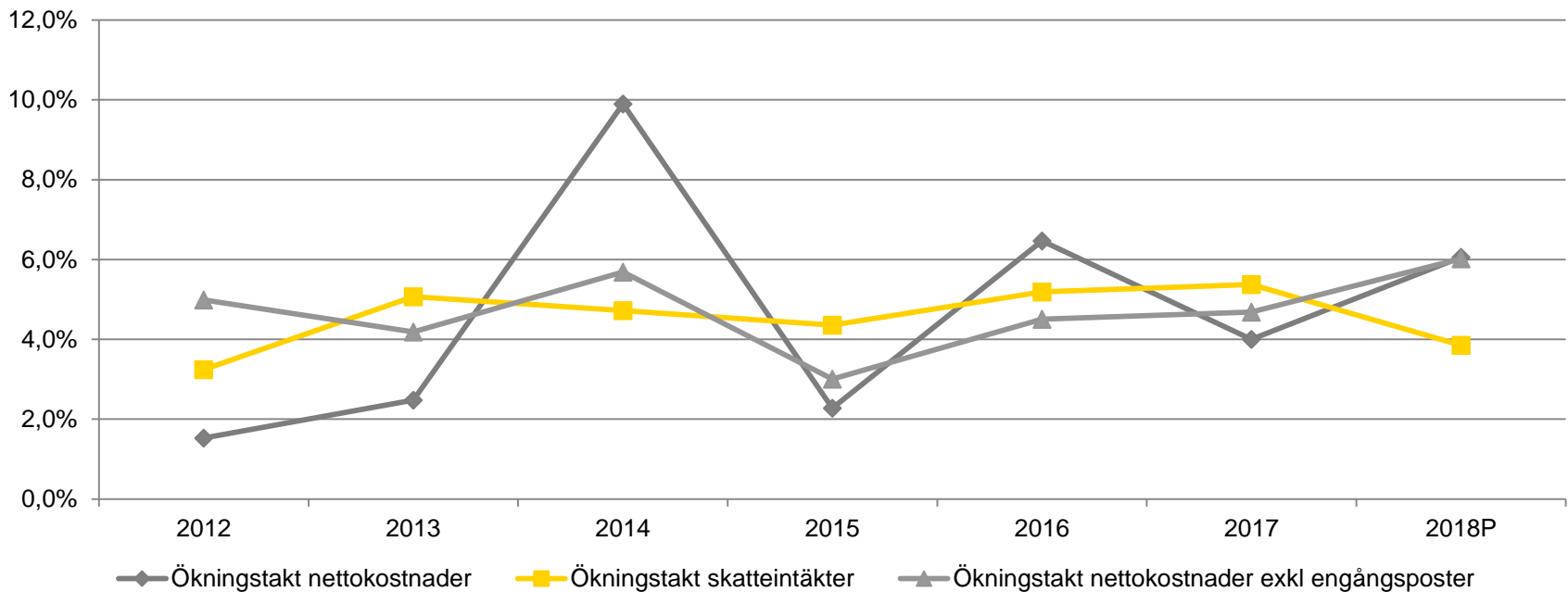
- ▶ Överskottet beror till stor del på att medel för personalfrämjande ändamål inte nyttjats fullt ut samt att förvaltningen haft ett antal vakanta platser.

Strategiska frågor, nettokostnads- och skatteutveckling

- ▶ Grafen visar förändringen avseende verksamhetens nettokostnader samt skatteintäkter och generella statsbidrag för perioden 2011 till 2018 (2018 avser prognos) i miljoner kronor.
- ▶ Blå linje avser nettokostnader eliminerat för jämförelse-störande poster.
- ▶ Det konstateras således att fr.o.m. 2012 har, vid eliminering av jämförelsestörande poster, skatteintäkterna inte täckt verksamhetens nettokostnader.
- ▶ Totalt har verksamhetens nettokostnader ökat med 38,1 %. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med ca 36,5 % under samma period.

Strategiska frågor, nettokostnads- och skatteutveckling

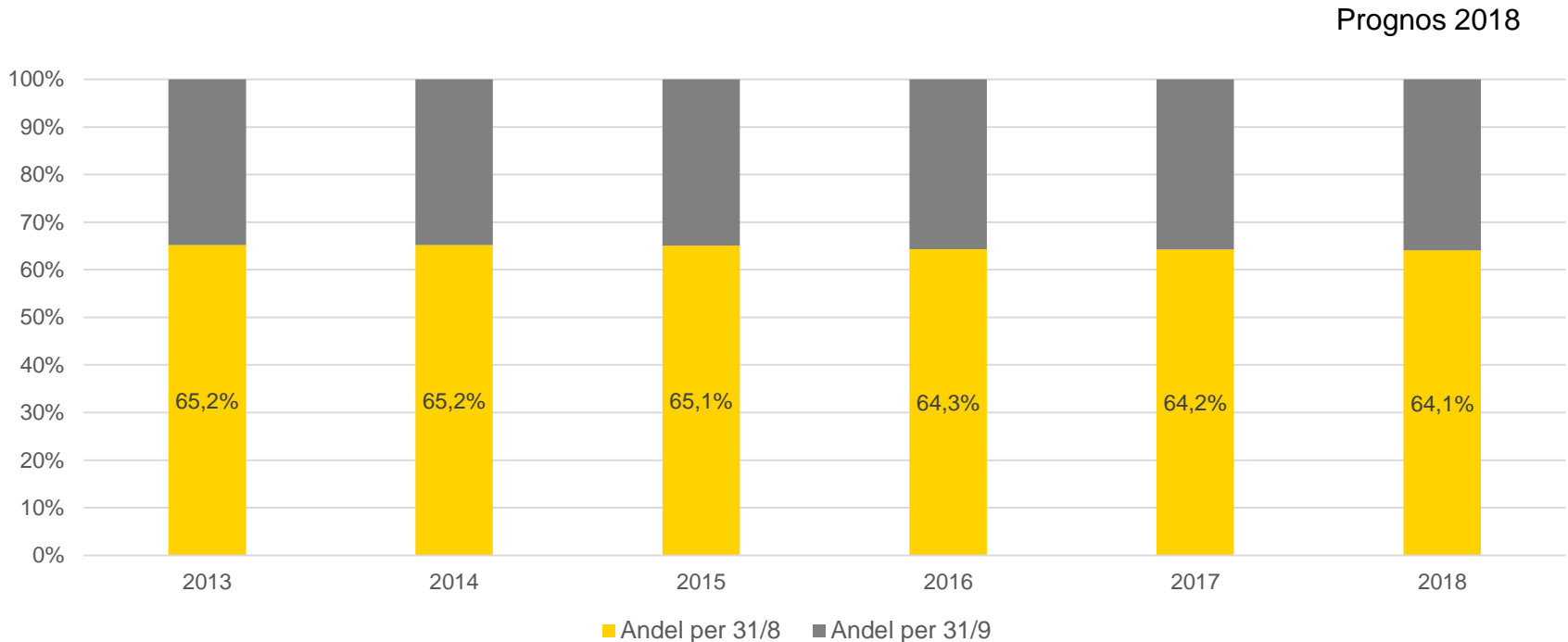
- ▶ Grafen visar den årliga procentuella förändringen av nettokostnader respektive skatteintäkter.
- ▶ För 2018 förväntas skatteintäkterna öka med 3,9 % och netto-kostnaderna med 6,1% inkluderat jämförelsestörande poster och 6,0 % eliminerat för dessa.
- ▶ Under hela den jämförda perioden kan konstateras att kostnaderna ökat i högre takt än intäkterna. Utvecklingen är oroande.

Kommentarer till delårsrapport

- ▶ Från och med 2014 gäller Rådet för kommunal redovisnings rekommendation nummer 22 som behandlar kommuners delårsrapportering.
- ▶ Syftet med rekommendationen är att ange minimikraven för innehållet i delårsrapporten, principer för vilka poster som ska tas med samt hur dessa ska värderas.
- ▶ Minimikravet i en kommunal delårsrapport är såsom följer:
 - ▶ Förkortad förvaltningsberättelse
 - ▶ Balansräkning
 - ▶ Resultaträkning
 - ▶ Vissa andra upplysningar
- ▶ Rekommendationen ställer även krav på att en sammanställd redovisning ska finnas med i delårsrapporten om antingen de kommunala koncernföretagens andel av kommunkoncernens intäkter uppgår till minst 30 % alternativt om de kommunala koncernföretagens balansomslutning uppgår till minst 30 % av kommunkoncernens balansomslutning. Det räcker att ett av kriterierna är uppfyllda.
- ▶ Vi bedömer att kommunens delårsrapport i allt väsentligt innehåller de krav som framgår i RKR:s rek nr 22.
- ▶ Enligt uppgift tillämpar kommunen fullt ut oförändrade redovisningsprinciper jämfört med föregående årsbokslut.
- ▶ Kommunen använder finansiella instrument i form av swapavtal. Strategin kring räntebindning är fastställd och dokumenterad i finanspolicy. Ingen förändring har skett under året.

Räkenskaper och ekonomi

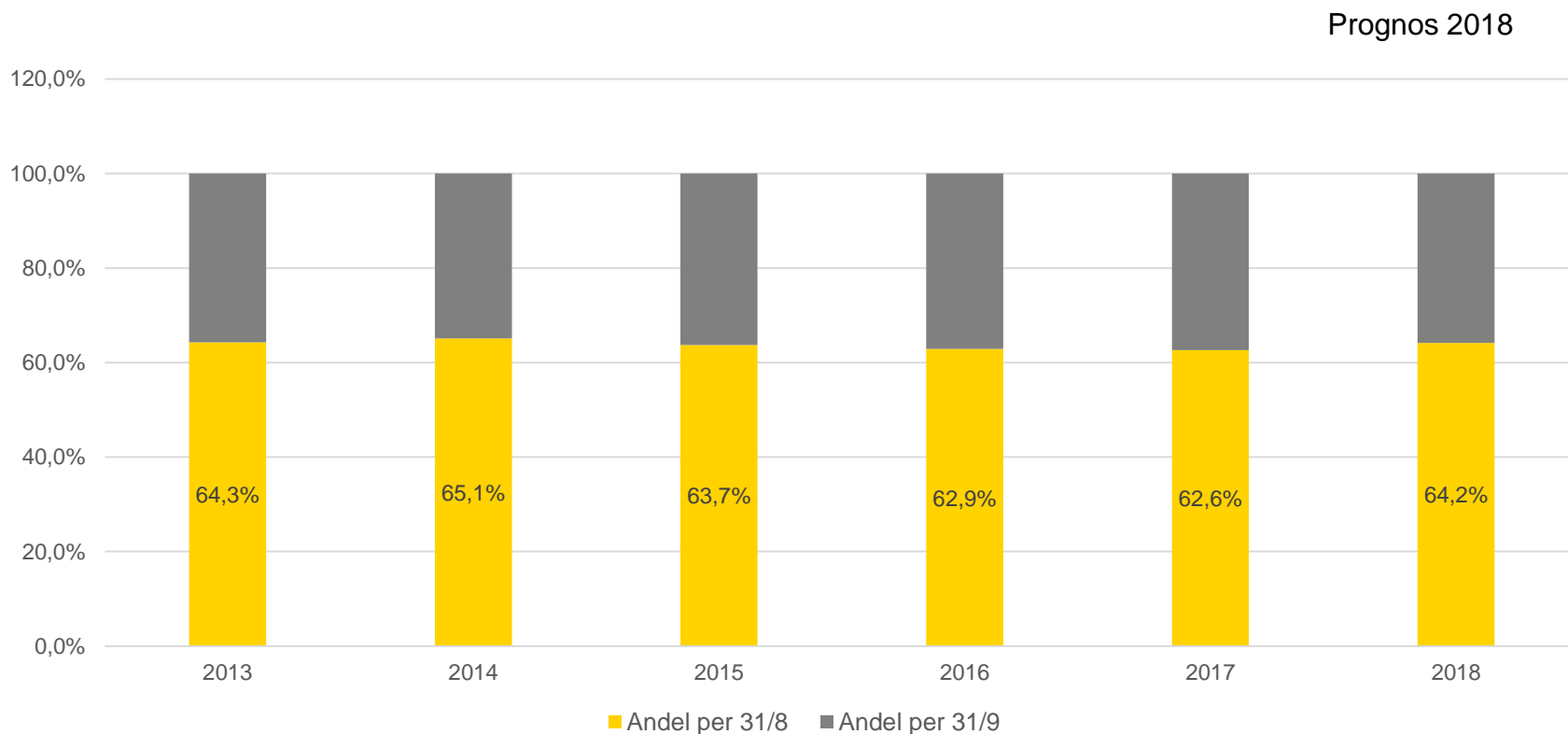
Verksamhetens nettokostnader vid delår i förhållande till utfall.

- ▶ Andel nettokostnader vid delår 2018 jämfört med tidigare år är rimlig i relation till historiskt utfall. Nettokostnadsutvecklingen enligt prognos ska vara högre än jämförelseperioden under sista tertialet.
- ▶ 1% avvikelse medför en förändring om ca +/- 60 mnkr
- ▶ Jämförelsestörande poster 2016: avsättning återställningskostnader avseende Rögle deponier - 27 mnkr, reavinster netto +2,0 mnkr.
- ▶ Det finns osäkerhetsfaktorer. Socialnämnden har flaggat för ytterligare 19 mnkr i underskott pga högre kostnader.

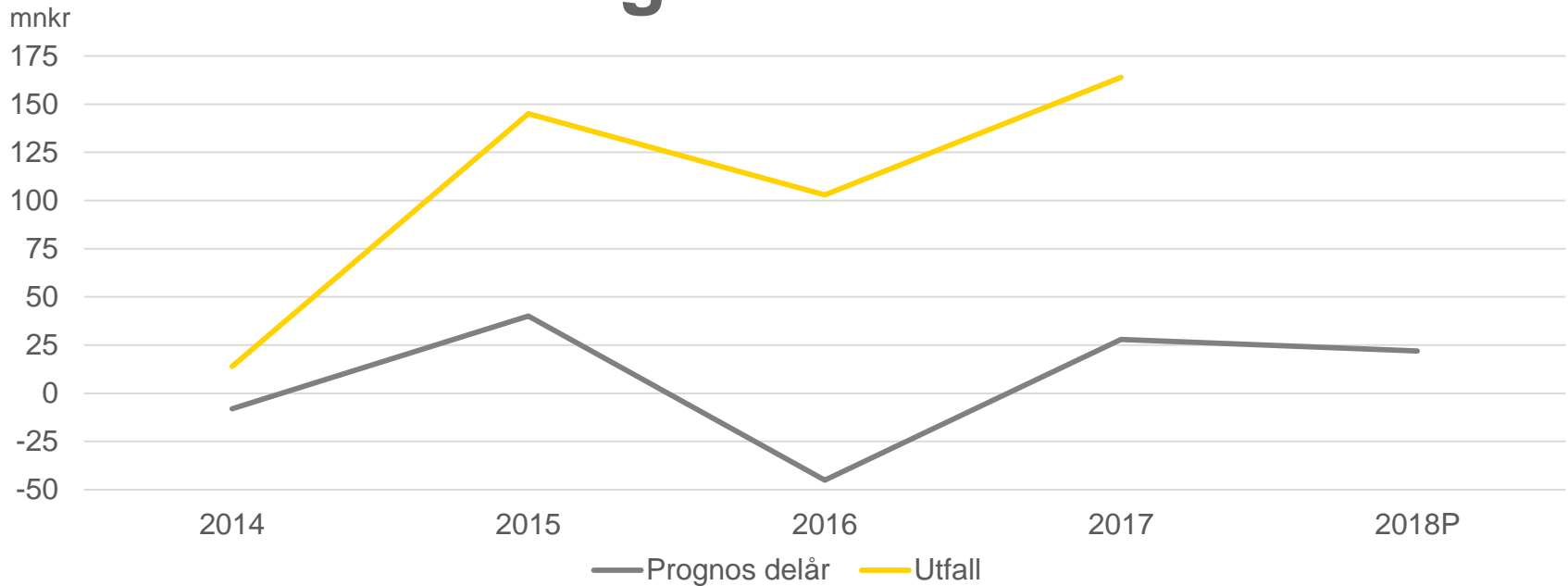
Räkenskaper och ekonomi

Skatteintäkter och generella statsbidrag i förhållande till utfall.

- Utfall av skatteintäkter och generella statsbidrag i delåret periodiseras i förhållande till kostnaderna. 2018 har kommunen periodiserat intäkterna i budgeten i förhållande till hur nämnderna prognosticerar sina kostnader.

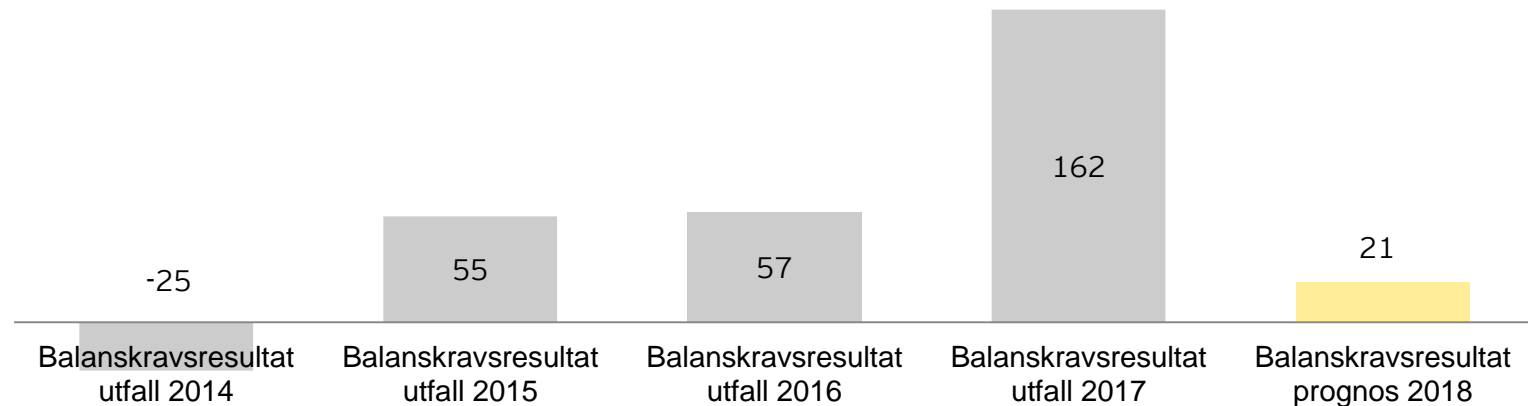
Budgetavvikelser

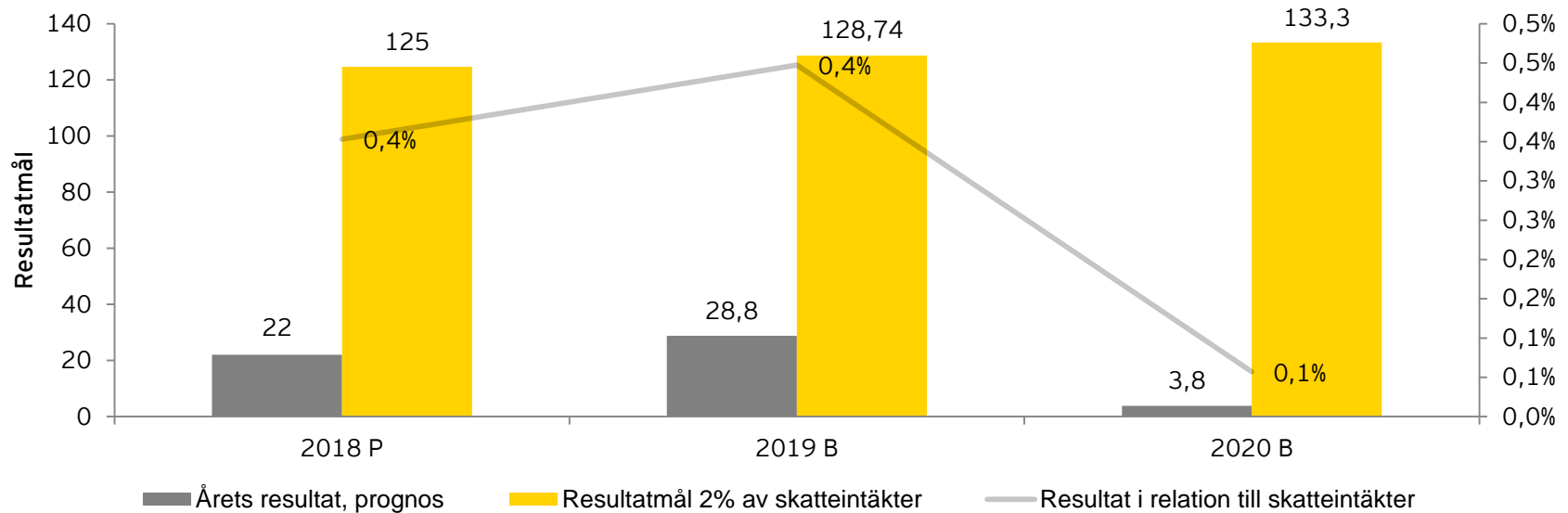
- ▶ Större osäkerhetsfaktorer bedöms vara kostnader för flyktingar inom socialnämnden
- ▶ De senaste årens avvikelser av utfall jämfört med prognos tyder på en försiktighet i prognoserna. Detta torde indikera resultatet kan bli bättre även 2018.

Måluppföljning, balanskravet

- ▶ I den prognos som har upprättats uppgår det förväntade balanskravsresultatet till 21 mnkr. Kommunallagens krav på en ekonomi i balans förväntas således bli uppfyllt vid räkenskapsårets utgång. Inga underskott från tidigare år finns att återställa.

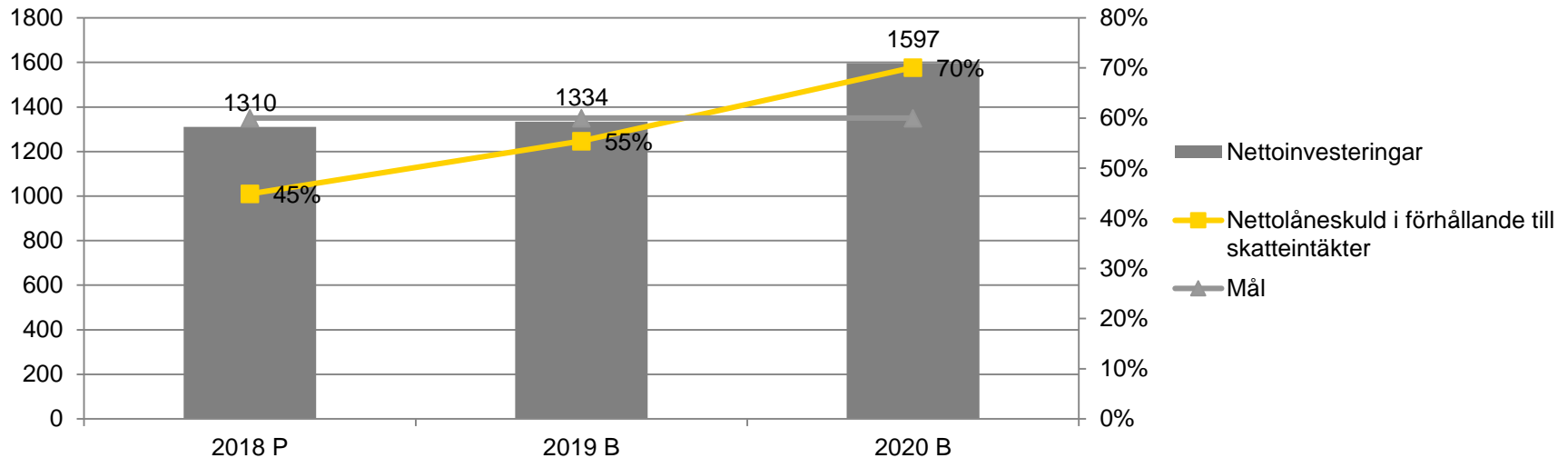

Finansiell målsättning, resultatmål

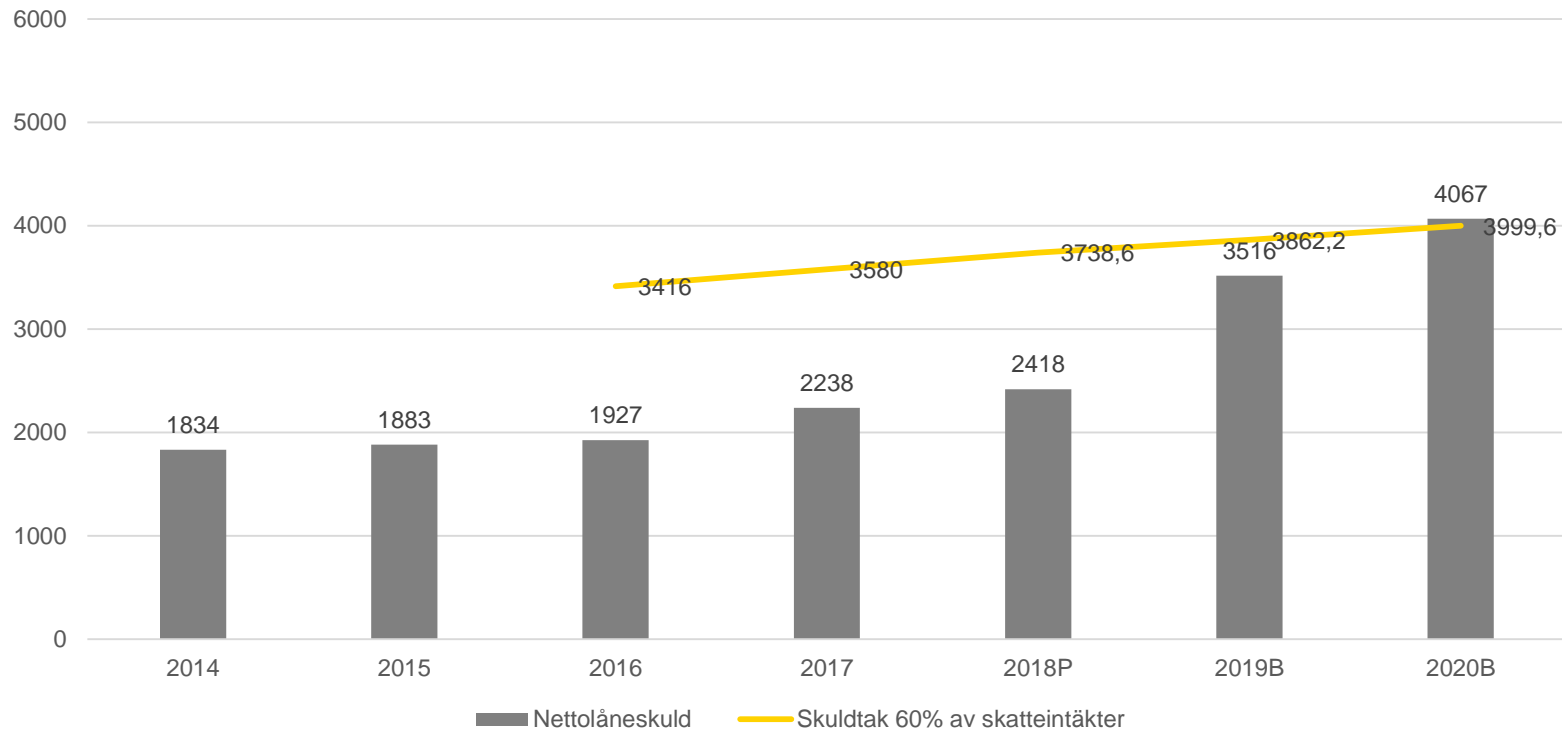
- ▶ Resultatmålet innebär att kommunens finansiella resultat ska uppgå till 2,0% av skatteintäkter och generella statsbidrag.
- ▶ I enlighet med upprättad prognos förväntas resultatet uppgå till 22 mkr innebärande att den finansiella målsättningen inte uppnås.
- ▶ Även för de kommande två åren, dvs 2019-2020, beräknas kommunen inte att uppnå målet.

Finansiell målsättning, skuldsättningsmål

- ▶ Analysen visar att med nuvarande investeringstakt så kommer nettolåneskulden att öka och 2020 beräknas nettoskulden överstiga målet om att nettolåneskulden ska uppgå till maximalt 60% av skatteintäkter och generella statsbidrag. Av detta följer att för 2018 och 2019 kommer målet att klaras men ej 2020.
- ▶ Investeringsramen anger ett absolut tak för investeringarna, vilket innebär att även om det sker förskjutningar i projekten bedöms investeringsramen inte överskridas för något år.

Nyckeltalsanalys, Nettolåneskuld

- ▶ Nettolåneskulden bedöms uppnå skuldtaket på 60% under 2019 baserat på den investeringsplan som finns och finansieringsbehovet av denna.
- ▶ I EVP för 2018-2020 beräknades nettolåneskulden uppgå till 63% 2020 med den resultatutveckling och investeringsnivå som planerades.

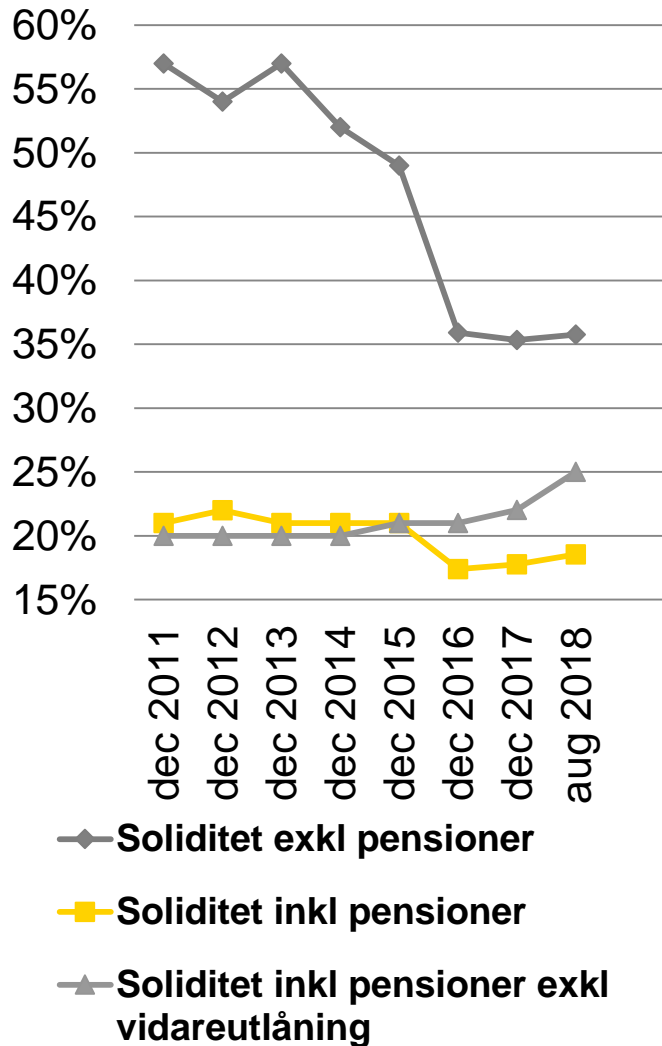
Nyckeltalsanalys, nettoinvesteringar

belopp i mnkr

- ▶ Investeringar under perioden uppgår till 434 mnkr.
- ▶ För hela 2018 prognostiseras 874 mnkr vilket är en genomförandegrad om cirka 49,7 % i förhållande till den av kommunfullmäktige antagna investeringsbudgeten.
- ▶ Det konstateras att investeringstakten under tredje tertialet kommer att uppgå till 437 mnkr.
- ▶ Om ovanstående investeringsprognos håller är det sannolikt att kommunens finansiella målsättning om nettolåneskuld kommer att uppnås.

Nyckeltalsanalys, soliditet

- ▶ Soliditeten, det egna kapitalet i förhållande till totalt kapital, har vid jämförelse med senaste årsbokslutet förbättrats från 35% till 36%.
- ▶ Det konstateras att kommunens soliditet är väsentligt lägre än snittet i Skåne som 2016 låg på ca 50%.
- ▶ Då kommunen använder sig av den s.k. blandmodellen för redovisningen av pensionsförpliktelser redovisas den största delen utanför balansräkningen som en ansvarsförbindelse. Om den delen som redovisas som en ansvarsförbindelse beaktas i soliditetsberäkningen uppgår soliditeten till 19% vilket även det är en försämring.
- ▶ Med beaktande av att kommunen vidareutlånar till de kommunala bolagen, är soliditeten, inkl. pensionsåtagandet, istället 25%.

Måluppföljning, finansiella mål

- ▶ Av Lunds kommuns EVP avseende 2018 framgår följande finansiella målsättning för räkenskapsåret:

- ▶ **Resultatmål**

Årets resultat ska uppgå till 2,0% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Prognos 2018: 0,4%

Förväntas ej
uppnås

- ▶ **Skuldsättningsmål**

Nettolåneskulden ska år 2018 uppgå till högst 60% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.

Prognos 2018: 43%

Förväntas
uppnås

- ▶ Kommentarer:

Enligt EVP för 2018-2020 så skall resultatmålen uppgå till 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag vilket inte beräknas uppnås, och skuldsättningsmålet skall uppgå till högst 60% av skatteintäkterna vilket beräknas uppnås för 2018 och 2019 men inte 2020.

Enligt vår uppfattning innebär detta att de finansiella målen inte kan anses vara styrande då de redan i budgeten ej beräknas bli uppfyllda.

Måluppföljning, verksamhetsmål

Kommunfullmäktiges mål	Bedömning
Boende och verksamma i Lunds kommun ska uppleva att de får ett gott bemötande och hög tillgänglighet i kontakten med kommunens verksamheter.	Bedömer att målet delvis kommer att klaras
Lunds Kommun ska ha en stark ekonomi	Bedömer att målet delvis kommer att klaras
Lunds Kommun skall vara en attraktiv plats att leva och bo på	Bedömer att målet kommer att klaras
Lunds Kommuns klimat- och miljöpåverkan ska väsentligt minska	Bedömer att målet delvis kommer att klaras
Invånarna i Lunds Kommun ska ha goda möjligheter till insyn och inflytande på kommunens verksamheter och beslut	Bedömer att målet delvis kommer att klaras
Företagen i Lunds kommun ska uppleva att det finns ett bra företagsklimat	Bedömer att målet delvis kommer att klaras

- ▶ Ett av de sex målen bedöms kunna uppnås. Övriga bedöms delvis kunna uppnås.
- ▶ Totalt finns 12 indikatorer kopplade till de 6 målen. Flertalet av dessa mäts på helår.

Sammanfattning

Utfall och kostnadsutveckling

Utfallet per augusti 2018 uppgår till 56 mnkr vilket är ca 26 mnkr högre än utfallet för samma period 2017. Det prognostiserade resultatet uppgår till 22 mnkr. Jämfört med 2017 års utfall för helår, 164 mnkr, är det prognostiserade resultatet därmed väsentligt lägre än föregående år.

Det prognostiserade utfallet för 2018 innebär ett utfall över budget med 13.

2018 förväntas skatteintäkterna öka med 3,9 % och nettokostnaderna med 6,1 %. I resultatet ingår inga jämförelsestörande. Oavsett beräkningsgrund konstateras att kostnaderna förväntas öka i högre takt än intäkterna. Utvecklingen är oroande.

God redovisningssed

Vi bedömer att kommunens delårsrapport i allt väsentligt innehåller de krav som framgår i RKR:s rek nr 22.

Verksamheternas budgetavvikelse

Verksamheternas totala budgetavvikelse i enlighet med prognosen vid delårsbokslutet uppgår till -9,1 mnkr. Störst budgetunderskott konstateras för barn- och skolnämnden -61 mnkr, socialnämnden -31,4 mnkr. Vård- och omsorgsnämnden visar överskott 49,1 mnkr.

Socialnämnden har uppskattat med grund i erhållna beslut att ytterligare 19 mnkr kan uppkomma i underskott som inte är med i prognosen.

Balanskravet och mål för god ekonomisk hushållning

Det s.k. balanskravsresultatet uppgår enligt prognos till 21 mnkr innebärande att kommunallagens krav på en ekonomi i balans förväntas att uppnås. Något underskott från tidigare år finns ej.

Från och med 2017 har fastställts 6 övergripande fokusområden. Uppföljningen av KF-målen i delårsbokslutet visar att flera av målen inte varit föremål för mätning i samband med delårsbokslutet. Av de övergripande målen så bedöms i delårsrapporten ett att uppnås och övriga att delvis uppnådda vid årets slut.

Beträffande det finansiella målet förväntas enbart en av två indikatorer att uppnås varför bedömningen som görs är att målet ej kommer att uppnås.

Den samlade bedömningen i delårsrapporten är att sammantaget vid årets slut kommer kommunen att ha en god måluppfyllelse och således en god ekonomisk hushållning.

Slutsats och bedömning

Mot bakgrund till ovanstående bedömer vi att resultatet i delårsrapporten inte är fullt ut förenligt med fullmäktiges mål.

Delårsrapporten har, i allt väsentligt upprättats i enlighet med kommunallagen, kommunal redovisningslag och god revisionsmed.

Lars Starck

Auktoriserad revisor
070-324 96 51

lars.starck@se.ey.com

The better the question. The better the answer.
The better the world works.

